

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Β΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή)

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Τα χαρακτηριστικά της έγκυρης ενημέρωσης:

- η ακριβής καταγραφή και ο σεβασμός των γεγονότων, η λεπτομερής εξέταση των στοιχείων
- η ψύχραιμη απόδοση της αλήθειας
- η επιστημονική διερεύνηση, η ανεξάρτητη και αντικειμενική ανάλυση των δεδομένων.

Η ευεργετική της επίδραση στο κοινωνικό σύνολο:

- διαμορφώνει την κοινωνική συμπεριφορά
- διαφυλάσσει τη δημοκρατία, αποκαλύπτοντας παραλείψεις και στρεβλώσεις και επεμβαίνοντας σε περιπτώσεις δυσλειτουργίας των θεσμών.

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

- Στη δεύτερη παράγραφο του Κειμένου 1 ο αρθρογράφος αντιπαραθέτει τις ψευδείς ειδήσεις στην αξιόπιστη δημοσιογραφία. Οι πρώτες βασίζονται στις θεωρίες συνωμοσίας, ενώ η δεύτερη στην ψύχραιμη και αντικειμενική απόδοση των γεγονότων.
- Μέσω της αντίθεσης αυτής ο αρθρογράφος αναδεικνύει την αξία της έγκυρης ενημέρωσης και της δημοσιογραφίας που την υπηρετεί. Παράλληλα, τονίζει όλα τα εμπόδια που πρέπει να υπερβεί, προκειμένου να επιτελέσει το χρέος της, και υπογραμμίζει τη δυσκολία του δημοσιογραφικού λειτουργήματος στις μέρες μας.

3^ο υποερώτημα (μονάδες 15)

«Μέσα σε αυτό το δυσμενές περιβάλλον καλείται να επιτελέσει το λειτουργημά του ο ανεξάρτητος και αμερόληπτος δημοσιογράφος. Να πλήξει συμφέροντα, να διαχωρίσει την αλήθεια από τις φήμες και τα ψέματα ή και τις –συχνά πιο επικίνδυνες– μισές αλήθειες. Να αποκρούσει/αρνηθεί την υπερβολική/υπέρμετρη συνωμοσιολογία.»

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Ενδεικτικοί άξονες της απάντησης:

Το ποιητικό υποκείμενο αμφισβητεί πλήρως τον μύθο της Πανδώρας, στον οποίο αποδίδει ιστορική διάσταση, θεωρώντας έτσι ανακριβή και παραπλανητική και την ιστορική αλήθεια (στ. 1-10).

- Υποστηρίζει ότι όχι μόνο οι θεοί του Ολύμπου δεν είχαν βάλει τίποτα μέσα στο κουτί (στ. 22-27), αλλά και πως το ίδιο το κουτί ήταν ανύπαρκτο (στ. 33-35). Με αυτόν τον τρόπο, υπονοεί πως οι άνθρωποι ανέκαθεν πίστευαν σε απατηλές υποσχέσεις ότι ο κόσμος και η ζωή τους θα βελτιωθούν, αλλά πάντα οι ελπίδες τους αποδεικνύονταν μάταιες. Επιπλέον, όμως, διαψεύδει με απόλυτη βεβαιότητα (στην οποία έφτασε ύστερα από μια ολόκληρη ζωή πλάνης, στ. 28-32) την πίστη στην ύπαρξη ενός αρχέγονου παραδείσου, που καταστράφηκε από την ανθρώπινη ανοησία: δεν υπήρχε κουτί της Πανδώρας, άρα τα δεινά που δήθεν διέφυγαν από αυτό ήταν στην πραγματικότητα αναπόσπαστα στοιχεία του κόσμου μας, δεν εμφανίστηκαν εκ των υστέρων. Ο ανθρώπινος κόσμος ήταν πάντα σκληρός, γεμάτος βάσανα.
- Ο/η μαθητής/μαθήτρια καλείται να εκφράσει την προσωπική του/της ανταπόκριση. Μπορεί να γράψει ότι συμφωνεί ή διαφωνεί με την άποψη του ποιητικού υποκειμένου. Αναμένεται να εκφράσει ελεύθερα και τεκμηριωμένα τις απόψεις του/της, αρκεί αυτές να εκπορεύονται από το κείμενο και να μη διατυπώνονται με τρόπο αυθαίρετο. Θετικά αποτιμάται η νοηματική σύνδεση με το ζητούμενο και η σαφήνεια της απάντησης.